Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 22. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 22. VOL. LXIII.

ТРУМАН КРИТИКУЄ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ УРЯДУ

БУВШИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВІДКИНУВ ДОМАГАННЯ АЙЗЕНГАВЕРА, ЩОБ НЕ КРИТИКУВАТИ ЦІЛЕЙ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ; ТРУМАН ЗАКИДУЄ БЕЗПЛЯНОВІСТЬ І ОДНОПАРТІЙНІСТЬ В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ РЕСПУБЛІКАНЦІВ

Ню Йорк, Н. Й. — Бувший президент Геррі С. Труман промовляв на прийнятті Демократичної Партії в Ню Йорку в готелі 'Шератон-Астор', на якому було 2,408 осіб, а коло 400 осіб відійшло з огляду на брак місця. Вступ на це прийняття коштував 100 долярів від особи, а дохід з нього призначений на партійний фонд. Бувший президент заявив, що закордонна політика ЗДА має бути виборчим гаслом під час виборчої кампанії, коли треба буде, на думку Трумана, „гостро і прямо" атакувати закордонну політику республіканського уряду. — „На мою думку, — казав Труман, політика теперішнього уряду веде до такої ситуації, в якій зросте захитання рівноваги сили і виникне небезпека для вільного світу. Це буде жахлива катастрофа. І тому нашим обов'язком є звернути на це увагу американського народу. Якщо б ми цього не робили, то нарід міг би думати, що все в порядку, і тоді і на нас впала б відповідальність і ганьба за це." — Недавно Президент Айзенгавер закликав демократів, щоб критикували в закордонній політиці країни тільки методи і особи, які цю політику ведуть, а не її цілі, щоб закордон був певний в тому, що цілі закордонної політики ЗДА не зміняються, коли приходить зміна уряду. Державний секретар Джан Фостер Доллес просив недавно, щоб в критиці закордонної політики не порушувати ізраїльсько-арабського непорозуміння. Але Труман відкинув це домагання Доллеса. Труман заявив, що уряд не нараджується з демократами в справі закордонної політики, і тому демократи мають право критикувати закордонну політику цього уряду. Внаслідок політики теперішнього уряду становище в Европі стало „нестійке", і вільний світ втратив ґрунт в Азії. „Не маємо виробленої стратегії, казав Труман, як обороняти Середній Схід проти комуністичної агресії," і тому там можуть виникнути місцеві війни, якщо не вдасться мирним способом зберегти самостійности і арабських держав і Ізраїлю. Труман твердив, що якби були демократичні провідники відкрито і ясно говорили про закордонну політику, то теперішня ситуація не була б така грізна. На цьому прийнятті промовляли ще губернатор Аверелл Гарриман, сенатори Естес Кіфовер і Герберт Лімен, а Адлей Стівенсон, який тепер перебуває в Каліфорнії, прислав депешу, в якій жалує, що не може бути присутній в Ню Йорку, бо працює для партії в Каліфорнії. Всі промовці хвалили бувшого президента Трумана, а найбільше і похвально про нього говорили губернатор Гарриман і провідник Тамані Голл — Кармін де Сапіо.

Зменшення податків залежить від бюджетової надвишки

Вашингтон. — Директор бюджету Ровленд Р. Гюз заявив на Спільній Конґресовій Економічній Комісії, що про зменшення федеральних податків можна буде думати аж в другій половині квітня, коли вияснитьсь, яка буде бюджетова надвишка. Гюз відмовився сказати, чи запропонує уряд зменшення податків, якщо бюджетова надвишка становитиме принаймні три більйони долярів. Але секретар скарбу Джордж М. Гомфрі давніше заявляв, що при такій надвишці можна б зменшути прибуткові податки. Заява не виключає зменшення податків, коли буде надвишка в бюджеті. Секретар скарбу Гомфрі недавно казав, що американські податки дуже високі, і при найближчій нагоді їх треба зменшити. Президент Айзенгавер на останній пресовій конференції заявляв, що перед зменшуванням податків треба почати зменшувати федеральну заборгованість, щоб не допустити до знецінення доляра.

Домагається, щоб жінки діставали старечі пенсії вже в 60 році

Вашингтон. — Демократичний сенатор Ричард Нойберґер зізнавав на Сенатській Фінансовій Комісії, де домагався, щоб жінки мали право діставати старечі пенсії вже після скінчення 60-ого року життя. Цей сенатор заявив, що законопроєкт, прийнятий минулого року в Палаті Репрезентантів, розв'язує цю справу тільки на половину, бо зменшує вік жінок з 65-ох до 62-ох років. Нездібні до праці робітники й робітниці мали б право діставати пенсію з соціяльного забезпечення вже після скінчення 50-ого року життя, а не так, як тепер після 65-ох років.

В АМЕРИЦІ

● **Шістнадцятирічна учениця** середньої школи в Блейклі, Па., Марлена Чомко, у змові з своїм приятелем Семоелем Діяною, який має 22 роки, пострелила свою 36-річну матір, щоб стати власницею майна батьків, яке становило 30,000 долярів. Ця звиродніла дівчина хотіла вбити також і свого батька. Поліція арештувала молодих злочинців.

● **Адміністрація** Соціяльного Забезпечення зареєструвала 66-річного Карла С. Кренкела, як восьмимільйонову особу, яка діставатиме старечу пенсію. Кренкел платив на соціяльне забезпечення від 1937 року, коли введено цю інституцію, і одержуватиме місячно $103.50 пенсії. Його дружина діставатиме місячно $51.80 доляра.

● **У Портленді,** Ореґон, під час зборів провідників Республіканської партії помер від удару серця губернатор Пол Л. Петтерсон. Він мав 55 років і збирався кандидувати восени, щоб відібрати сенатський мандат від сенатора Вейна Морса, який перейшов до Демократичної партії.

● **У місті Провіденс,** Равд Айленд, до годинникаря прийшла старша жінка і віддала стінний годинник, який вона украла 30 років тому. — „Я дуже жалую свого вчинку, — сказала вона. — Хочу стати членом церковної громади і віддаю цю вкрадену річ, бо вона мучила мене 30 років. Власник крамниці сказав: „Це дуже приємно бачити людей, які стають членами релігійної громади". Годинник іде дуже добре, і вартує коло 60 долярів.

● **Канадійський прем'єр** Луїс Ст. Лоран відзначив 74 роковини своїх народин. У день своїх народин він працював як звичайно, прочитав в своєму бюрі ґратуляційні депеші, а по полудні був присутній в Палаті Громад.

● **Під час останньої візити** в Ню Йорку бувшого президента Трумана, журналісти питали його чи не складе він якоїсь важливої заяви. Труман відповів: „Я ніколи не виголошував промови, яка не була б важлива".

● **У Сент Полі,** Міннесота, республіканці виставили Айзенгавера, як кандидата, на президента в правиборах, що відбудуться 20 березня цього року.

● **У 1955 році** до Канади прибуло найменше число імігрантів за останніх п'ятьох років — 109,946. В 1954 році число імігрантів становило 154,527.

ТРУМАН СНІДАЄ З ГАРРИМАНОМ

Під час своїх відвідин у Ню Йорку, кол. президент Г. С. Труман побував у домі губернатора стейту Ню Йорк Аверела Гарримана і говорив з ним на тему цьогорічної виборчої кампанії.

ЗДА проєктують випродукувати водневу бомбу 25,000 разів сильнішу від бомби в Гірошімі

Вашингтон. — Атомовий спеціяліст, професор Массачусетського Технологічного Інституту д-р А. Дж. Гілл зізнавав перед Конґресовою Підкомісією Урядових Операцій і натякнув, що ЗДА плянують, а може вже й будують, таку водневу бомбу, яка буде на 25,000 разів сильніша від тієї бомби, яку американці скинули на Гірошіму в Японії. Ця бомба має мати силу 50 мільйонів тонн вибухового матеріялу TNT, і буде на три рази сильніша від тієї водневої бомби, яку випробовувано на Тихому Океані в 1954 році. Д-р Гілл твердив, що оборонна сила ЗДА стоїть позаду від аґресивної сили, і це діється тоді, коли СССР збільшує продукцію атомової зброї та можливості перевезення тієї зброї до ЗДА. Проф. Гілл казав, що крім радарової атомової системи треба розбудувати ще й систему міжконтинентальних керованих ракет.

Президент домагається збільшити оплату за поштові листи до 4-х центів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер підтримав проєкт генерального поштмайстра Артура Соммерфілда про збільшення поштових оплат за посилки першої кляси до чотирьох центів від унції. Згідно з цим проєктом за листи в ЗДА платити треба буде чотири центи, а за листи, переслані летунською поштою, — 7 центів. На 30 відсотків були б збільшені оплати за посилки другої і третьої кляс. Президент переслав цей законопроєкт до Конґресу з просьбою присвятити йому „пильну увагу". Збільшують оплати за поштові посилки тому, що дефіцит Поштового Уряду виносить річно коло 500,000,000 долярів. В політичних колах не вірять у те, щоб в цьому році, коли відбуваються вибори, Конґрес збільшив поштові оплати. Минулий Конґрес відкинув пропозицію уряду збільшити поштові оплати.

Корпорація „Дженерал Моторс" заробила понад більйон долярів

Маямі, Флорида. — Директор Корпорації „Дженерал Моторс" Гарлов Г. Куртіс виявив, що це підприємство в минулому році заробило на чисто 1,189,000,000 долярів. Це є рекордовий прибуток цієї корпорації — найбільшого в світі підприємства. Вона продала в 1955 році товарів на суму 12,443,000,000 долярів. Число її працівників в минулому році виносило в ЗДА і закордоном 624,000 осіб, збільшившися в 1955 році на 47,000 осіб, „Дженерал Моторс" заплатить податків на суму 1,600,000,000 долярів. Інші рекорди цієї корпорації: Вона має найбільше число уділовців і найбільшу продукцію; вона випродукувала найбільше число авт 50,000,000 возів.

● **З нагоди виселення** совстських консулів з Південно-Африканського Союзу пригадують, що це вже третя країна Британського Комонвелту скаржиться на совстську підривну діяльність на її території. Спершу в Канаді вийшов скандал з Гудзенком, шифрувальником совстського консуляту, який передав канадійській поліції докази шпигунської роботи совстських „дипломатів". Потім Петров зробив те саме в Австралії. А тепер з Південної Африки викидають цілий совстський консульський персонал.

„Ля Пренца" появляється знову як трибуна вільної думки і слова

Буенос Айрес. — В п'ятницю 3 лютого ранком появилося перше число відновленого колишнім його власником д-ром Альбертом Ґайнца Пацом відомого арґентинського часопису „Ля Пренца". Цей часопис мусів припинити свій вихід 26 січня 1951 року і потому, сконфіскований Пероном, став органом перонівської Генеральної Конфедерації Праці. З приходом до влати ген. Арамбуру і на підставі виданого ним декрету „Ля Пренца" вернулася до своїх колишніх власників, які, зробивши відповідну підготову, почали видавати свій щоденник знову під новим керівництвом і під новою редакцією. Видавець - редактор „Ля Пренци" д-р Альберто Ґайнца Пац пише у редакційній статті у першому числі відновленого щоденника, що часопис служитиме правді, справедливості, культурі і поступові і передусім обороні свободи. В окремій статті в цьому числі подана для ознайомлення арґентинського населення історія конфіскати Пероном „Ля Пренци" і періоду, коли цей щоденник виходив, як орган перонівського робітництва. В окремій статті широко обговорена проблема, як це могло статися, що в країні з великими традиціями культури і демократії могло прийти до голосу право сили. Водночас порушене в цій же статті питання, що треба робити, щоб такі явища не повторювалися. Перше число „Ля Пренци" появилося у зменшеному, порівнюючи до колишньої „Ля Пренци" об'ємі, на 24-ох сторінках в тиражі 780,000 примірників. В 1951 році перед конфіскатою наклад „Ля Пренци" був 750,000.

ІДЕН УТОТОЖНЮЄ ЕКСПАНСІЮ СССР З РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІЗМОМ

СТВЕРДЖУЄ ІСНУВАННЯ ДАЛІ НЕБЕЗПЕКИ ВІЙНИ. — СЛАВИТЬ АЙЗЕНГАВЕРА І НЕРОЗРИВНІСТЬ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОГО СОЮЗУ

Вашингтон. — „Зупинена в Европі, совєтська експансія нащупує тепер новий шлях на півдні і перевіряє її можливості в інших країнах. Нема в цьому нічого особливо нового. Ви можете читати про все це в історії російського імперіялізму. Але змінився натиск та змінилися символ і методи" — сказав англійський прем'єр Антоні Іден, промовляючи в четвер 2 лютого в американському сенаті. Говорячи про міжнародне напруження, він ствердив: „Я хотів би сказати, що можливість воєнного конфлікту — виключена. Не можу зробити цього. Безпосередня небезпека зменшена, але посередня загроза існує далі і її наслідки можуть бути однаково смертельні". Зрештою, англійський прем'єр своєю промовою доповнив лише комунікат і Вашингтонську Декларацію, проголошені попереднього дня. Він славив Президента за його „терпеливість, ініціятивність і зрозуміння", без яких, мовляв, минула триденна конференція не могла б відбуватися в такій гармонії, як вона відбувалася. Він признав, що між ЗДА й Англією не було в отих останніх нарадах згоди в усіх без винятку справах, але — мовляв — сила англо-американської приязни в тому, що вона може признаватися до таких незначних різниць. Зрештою, вся промова Ідена була новою великою атакою проти Совєтів, однаково за їх рабовласницьку ідеологію, як останні імперіялістично-експансивні дії в Азії. „Ніхто не може підозрівати — казав Іден — що країни під теперішнім совєтським правлінням, від Праги до Штеттіну й від Софії до Варшави, знаходяться під комуністичним командуванням тому, що воно їм подобається. Коли б так було, то чому, на Вашу думку, чверть мільйона осіб втекли в останньому році з Східньої Німеччини на Захід? Скільки більше було б пішло за їх прикладом, як би тільки могли зрибити це? Але, очевидно, такі міркування не впливають на комуністичний спосіб думання. Совєтське правління абсолютистичне: що думає нарід—не рахується. Для них людина існує для держави, а не держава для людини. До речі, однопартійна система куди вигідніша для правителів своїми політичними бажаннями. Ось чому комуністи щиро переконані, що вільні вибори — це велика помилка..." Іден протиставив совєтське правління правлінню в Британському Комонвелті, де шляхом ступневої еволюції народи дістають щораз ширшу самоуправу аж до осягнення повної незалежности. Він покликався при цьому на теперішню подорож королеви Єлисавети II по Ніґерії, де 30 мільйонів африканських тубільців у спонтанних маніфестаціях виказують льояльність супроти Великої Британії. Англо-американська приязнь — це, за твердженням Ідена — найважніша передумова для збереження миру. Вона все ж не виключає „зустрічі й розмови з комуністичними силами". Проте всі такі розмови мусять бути ведені під кутом сторожкости і доброго знання метод, вживаних проти вільного світу. Іден виступив проти суперництва з Совєтами скрізь там, де Совєти пробують давати свою фінансову допомогу. Замість цього треба переконати народи, що їх заманюють Совєти своїми обіцянками, де є правдиві приятелі тих народів. — Іден виголосив окремо промову перед Сенатом, окремо перед Палатою Репрезентантів. У коротшій промові перед конґресменами він ствердив між ін., що Англія, вдячна за давнішу економічну допомогу Америки, стоїть тепер „на власних ногах". — Промову Ідена конґресмени й сенатори багатократно переривали бурхливими оплесками.

Поборювання комунізму буде одним із перших завдань нового бразилійського уряду

Ріо де Жанейро. — Під час зустрічі з віце-президентом ЗДА Ричардом Ніксоном заявив новий президент Бразилії Хусцеліно Кубічек, що його уряд одним із перших завдань ставить справу поборювання комунізму. Таку ж саму заяву склав бразилійський віце-президент Хоао Ґулярт, який разом з Кубічеком взяв участь у прийнятті, влаштованому Ніксоном в американській амбасаді. Справу поборювання комунізму порушувано теж під час півторигодинної конференції, яка відбулася в палаці бразилійського президента і в якій взяли участь з американського боку віце-президент ЗДА Ричард Ніксон, асистент державного секретаря для внутрішньо-американських справ Генрі Ф. Голленд, амбасадор ЗДА до Бразилії Джеймс Кліment Донн та інші члени американської делеґації. З бразилійського боку були присутні крім Кубічека і Ґулярта теж всі три міністри збройних сил, міністер фінансів Марія Хозе Алькмін та штаб економічних експертів. Розмова велася на тему економічної допомоги ЗДА для Бразилії й американські представники висловили думку, що ця допомога буде можлива тільки тоді, коли бразилійський уряд вжиє всіх потрібних заходів для поборювання комунізму у Бразилії.

ТІ, ЩО ХОЧУТЬ ШУКАТИ „ДУХОВОГО КОНТАКТУ" З ПРОВІДНИКАМИ СОВЄТСЬКИХ ЦЕРКОВ

Тут подані фото восьми провідників протестантських церков у ЗДА (від ліва — в першому ряді: священики Шерил, Ґезорк, Фрай, Блейк, в другому ряді: Андерсон, Ван Кірк, Парлін і Барнес), які вибираються їхати відвідувати контрольовану совєтським урядом „Руску Православну Церкву" й інші церкви в Совєтському Союзі і шукати „духового контакту" із наставленими червоним Кремлем патріярхами і єпископами цієї Церкви. Проти цих відвідин підіймаються вже численні голоси протесту.

БУЛҐАНІН В НОВОМУ ЛИСТІ ДО АЙЗЕНГАВЕРА ПОВТОРЮЄ ПРОПОЗИЦІЮ „ПАКТУ ПРИЯЗНИ"

ЗАПЕВНЯЄ, ЩО СОВЄТИ ВЖЕ „ПОКАЗАЛИ ДОБРУ ВОЛЮ". — ЗДА ДАДУТЬ ВІДПОВІДЬ В НАСТУПНОМУ ТИЖНІ

Вашингтон. — Совєтський прем'єр Ніколай Булґанін переслав Президентові нову ноту. Стверджуючи в ній отримання відмовної відповіді Президента на свою першу ноту з середи минулого тижня щодо підписання між ЗДА і СССР „пакту приязни" на 20 років, Булґанін дякує Президентові за „такий ввічливий тон" американської відповіді, проте підтримує далі свою первісну пропозицію. Головний арґумент Президента, що вже чартер Об'єднаних Націй зобов'язує всіх їх членів до вірности мирові, не переконує Булґаніна, бо — мовляв — той чартер не забороняє таких окремих міждержавних пактів приязни, а радше підштовхує до них. Булґанін заявляє готовість до підписання таких самих пактів приязни також з Англією та Францією, при чому промовчує, що саме в минулому році СССР виповів і уневажнив свої пакти приязни з Англією і Францією у зв'язку з становищем тих обох західних держав до питання західньо-німецької армії та членства Західньої Німеччини в НАТО. Булґанін оспорює начебто СССР не виказав досі доброї волі та мирних тенденцій і наводить на „доказ" такої доброї волі — державний договір про Австрію, редукцію совєтського війська і військового бюджету на цей рік, та зворот Фінляндії бази Порккаля. У Совєтському Союзі — пише Булґанін — є погляд, що „інші країни також повинні доказати ділами свою добру волю". Булґанін настоює, щоб Президент перевірив своє становище до первісного проєкту про „пакт приязни" Америки з Совєтами та запевняє, що такий „пакт приязни" причинився б до значного „злагідненння міжнародного напруження". У новій ноті Булґаніна великий уступ присвячений справі об'єднання Німеччини з повторенням старих большевицьких арґументів про потребу, щоб „обидва німецькі уряди" безпосередньо порозумілись щодо об'єднання. Булґанін натякає, що підписання американсько-совєтського пакту причинилось би до швидкої полагоди проблеми об'єднання Німеччини. Цей зворот має на цілі — коментує відразу американська преса — приєднати для проєкту Булґаніна німецьку публічну опінію. — Після одержання ноти Булґаніна, негайно перекладено її і подано до відома Президентові, який перебуває на своїй фармі в Геттисбурзі. Відповідь на ноту Булґаніна буде дана не швидше, як в наступному тижні, після докладних нарад Президента з державним секретарем Доллесом.

Французи в Альжирі демонструють проти уряду Молле

Париж. — Тисячі французьких поселенців в Альжирі демонстрували на вулицях в столиці того краю проти проголошеної новим французьким прем'єром Молле програми замирення з альжирськими арабами і проти призначення новим міністром-резидентом Франції в Альжирі 80-літнього генерала Катру, приятеля арабів. Хоча раніше, коли тільки генеральним резидентом Альжиру став Жак Сустель, Французи в Альжирі також показували йому свою ворожість, закидаючи йому примирливість у відношенні до арабів, проте тепер багатотисячна французька демонстрація на вулицях Альжиру домагалася залишити на своєму пості Сустеля. Демонстрранти вигукували „смерть Катру" та відгрожувались бойкотом прем'єра Молле і його реформ, коли він приїде до Альжиру. Прибула до Парижу делеґація альжирських французів твердить, що т. зв. Альжирський Національний Фронт Визволення, це „жменя терористів і аґітаторів, озброювана Єгиптом", а більшість арабів бажають собі згоди з Францією. Французькі колоністи в Північній Африці були завжди реакційно наставлені у відношенні до визвольних змагань автохтонів.

Кипрські греки відкинули англійську пропозицію

Нікозія, Кипр. — Архиєпископ Макарій, духовий лідер кипрських греків, що боряться за право самовизначення, розуміючи під ним практичну можливість прилучення до Греції, відповів уже на останню ніби - ультимативну, ноту, передану йому губернатором Кипру, маршалом Гардінґом. У своїй відповіді, яка списана на трьох сторінках, Макарій домагається докладнішого пояснення, що таке треба розуміти під „автономією", яку обіцює Кипрові Англія. З свого боку Макарій, погоджуючись на те, щоб закордонна політика і військо тим часом надалі залишались у віданні англійської адміністрації, Макарій домагається, щоб усі інші ділянки були передані місцевому самоуправлінню. Таким чином він жадає передачі грекам також кипрської поліції, на що не хоче погодитись Англія.

В СВІТІ

● **Із Східньої Німеччини** втекли до Західнього Берліну два перші летуни новотворених східньо - німецьких збройних сил. Утеча східньо - німецької молоді на Захід має за причину примусову рекрутацію до комуністичного війська. У Західній Німеччині військова служба є добровільною.

● **В усіх скандинавських** країнах, не кажучи вже про саму Норвегію, найбільшою сенсацією є „заарештування" норвезькими канонірками 14-ти совєтських рибальських кораблів, які ловили рибу на територіяльних водах Норвегії. Між цими кораблями є 7-000-тонновий корабель „Тамбов", плаваючий склад зловленої риби. Капітани всіх совєтських кораблів відмовились складати будь-які зізнання, а совєтська преса й радіо цинічно заперечують, начебто ця рибальська фльотиля перебувала на норвезьких водах. Коло 60 інших совєтських рибальських кораблів відплили в західньому напрямі.

● **Совєтська пресова аґенція** ТААСС щойно на четвертий день після відкинення през. Айзенгавером пропозиції Булґаніна щодо „пакту приязни", подала вістку з Вашинґтону, що ЗДА і Англія вважають пропозицію Булґаніна за „спробу порізнити Англію й Америку". Ясного повідомлення в совєтській пресі про відкинення пропозиції Булґаніна — досі нема.

● **На Малях,** де знову розпалилась війна з комуністичними партизанами, авто адміністратора плянтації ґуми, який, у товаристві чотирьох поліціянтів переводив інспекцію плянтації, попало в засідку комуністів. Адміністратор і один поліціянт згинули від куль, якими засипано авто. Інших пасажирів поранено.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОНОВНЕ СТВЕРДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ

Звичайно вважається, що курс історії на ближчу і дальшу мету визначають великі події. Це правда, якщо за великі події вважати не тільки такі події, як війни, визначні винаходи і т. п., але й встановлення певних принципів. Курс історії змінила американська Декларація Незалежности, змінювали його й інші великі документи. Четвертий Універсал Української Центральної Ради 1918-го року теж належить до тих документів, що змінюють курс історії. Таких і подібних документів є в історії багато і до них долучиться також остання спільна декларація президента Айзенгавера і англійського прем'єра Ідена, проголошена 1-го лютого цього року у висліді триденних нарад між цими головами урядів двох великодержав, дармащо вона є не так ствердженням, як радше повторенням не раз уже стверджуваних принципів.

У декларації в першу чергу стверджується свідомість, що в цьому році продовжується „вікова боротьба" між світом волі і світом неволі, між тими, які вірять, що „людина має своє походження і долю в Бозі", і тими, які „поводяться з людиною так, якби вона була призначена тільки на службу державній машині". „З уваги на наше переконання, що держава повинна існувати для добра одиниць, а не одиниці для добра держави, ми підтверджуємо основне право народів мати таку владу, яку вони самі собі виберуть", — сказано в першому розділі цієї декларації, а в другому додано, що це переконання є не тільки теорією і доктриною, але й практикою у внутрішній і закордонній політиці.

Декларація не залишає жадних сумнівів у тому, хто стоїть по вільному, а хто по рабовласницькому боках барикади. У цій декларації в першу чергу наводиться конкретні факти на те, як вільний світ з Америкою і Англією на чолі здійснює свої принципи, допомігши тільки в останніх десятиріччях понад 600 мільйонів людей різних рас і націй зажити вільним та незалежним життям „відповідно до власного вибору" і давши їм усе можливе для господарського та культурного розвитку. В тому самому часі цілком протилежного характеру розвиток відбувався по совєтському боці барикади, по якому багатьом колись вільним і незалежним націям накинено силою совєтське ярмо.

Ці протилежні процеси волі і неволі продовжуються й сьогодні. Тому вільний світ, з одного боку, поробив і робить усе можливе, щоб спільно забезпечити свою волю, а з другого — не думає відступати від здійснення своїх принципів і там, де їх потоптано. При цьому до цієї мети вільний світ змагатиме „мирними засобами", і ніколи не застосує насильства супроти Совєтського Союзу.

Очевидно, що в цій декларації є завжди потрібні запевнення для вільного світу, а також не бракує деякої надії для тих, що поневолені. Все ж таки ці запевнення і ці надії притемнюються деякими поважними сумнівами. Поперше — вільний світ дає Кремлеві перевагу тим, що ґарантує йому мир, без такої самої ґарантії з совєтського боку. Значить, виключно Москві залишається вибір часу і місця на удар і напад, щодо можливостей якого, виходило б, Захід не має жадних сумнівів. Подруге — чому базою теперішньої політики має бути теперішній стан ,створений агресією і насильством? Чому вільний світ не хоче скористати із свого морального та всякого іншого права на те, щоб поставити імперіялістичній, агресивній Москві вимогу вернутись і обмежитись до своїх етнографічних кордонів? Невід'ємне бо Богом дане право багатьох націй на самовизначення було заперечене агресією ,насильством і розбоєм Москви. Як можна „мирні зусилля" протиставити розбоєві?

Є ще один пасус у коментованій декларації, який звучить у ній дисонансом, коли мати на увазі ствердження принципів. Чому президент Айзенгавер та прем'єр Іден віддають окрему увагу „десятьом колись незалежним націям", які змушені проти їх волі „працювати для звеличання й побільшення совєтської комуністичної держави", маючи на думці, очевидно, тільки европейських т. зв. сателітів? Чому взагалі в американській пресі та в американських офіціяльних деклараціях ці вперті і послідовні вирізнювання нових совєтських сателітів та виразна дискримінація перших жертв комуно-московського режиму — України, Білоруси, Вірменії, Грузії та інших?

„Ми свідомі того . . ." — починається нова історична деклярація голів урядів ЗДА і Британії. Для нас, американських українців та багатьох інших національностей, треба ще багато жертвенної і наполегливої праці, щоб вільний світ усвідомив собі всю правду про Москву та її жертви і щоб цю свідомість публічно ствердив.

СОВЄТСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЗАХІДНІМИ ОЧИМА

Вільгельм Бентон, колишній сенатор із стейту Коннектикат, видавець славетної „Енциклопедії Брітаніка", відвідав восени минулого року Совєтський Союз і мав у Москві зустріч із п'ятьма редакторами „Великої Совєтської Енциклопедії". Це були: теперішній головний редактор Енциклопедії Б. А. Введенський (експерт у радіотехнології і фізиці), його заступник А. А. Зворикін (професор природничих наук), Л. С. Шаумян, журналіст, Віщов, історик і секретар редакції, та Ревін, колишній адміністратор видавництва „Правди", тепер технічний директор Енциклопедії. Про розмову з совєтськими „енциклопедистами", про свої враження із зустрічі з ними та про свої думки щодо „Великої Совєтської Енциклопедії" пише Вільям Бентон на сторінках недільного ілюстрованого додатку до „НИТаймсу" у статті під характеристичним заголовком „Партійна лінія від а до зет". На вступі він стверджує, що всі його названі співрозмовці поводились зовсім вільно, без будьяких познак незручности чи морального тиску. Вони закидали його впродовж близько тригодинної розмови запитами про технічні справи, редаґування, друкування та розповсюджування Британської Енциклопедії. І, поки розмова йшла про технічні проблеми, між розмовцями знаходились спільні точки зацікавлення і навіть погляди. Та коли тільки мова сходила на ідею самого твору, на його ціль і на підхід до тематики, — відразу розкривалась пропасть, наче між двома цілком іншими, відмінними й протилежними світами.

Для совєтських редакторів єдиною авторитетною плятформою, чи пак вихідним пунктом у підході до всіх гасел Енциклопедії, до всіх ділянок знання, що ними займається Енциклопедія, є декрет уряду з 1949 року. Наказуючи підготовити друге видання Совєтської Енциклопедії, той декрет стверджував, що вона „має широко пояснити світове значення історичних перемог соціялізму в нашій країні, здобутих в ділянках економіки, науки, культури й мистецтва. З вичерпною точністю, — сказано в тому декреті, — треба показати вищість соціялістичної культури над культурою капіталістичного світу. Оперуючи теорією Маркса-Леніна, Енциклопедія має піддати партійному критицизмові теперішні реакційно-буржуазні тенденції в різних ділянках науки і техніки". Таким чином, стверджує американський учений і політик, Великій Совєтській Енциклопедії визначено ролю виключно комуністичного пропаґандивного знаряддя. Об'єктивізм, з яким повинні бути подані в кожній енциклопедії відомості про події й особи, для редакторів Совєтської Енциклопедії може бути тільки „пролетарський", протиставлений „буржуазному об'єктивізмові". Як цей „об'єктивізм" виглядає, видно з двох репродукцій Енциклопедії, доданих як ілюстрації до статті Бентона: як то на півдні З'єдинених Держав б'ють палками прив'язаного до стовпа негра, і в яких нужденних норах живуть „мільйони американських безробітних" . . .

Очевидно, американський учений і видавець цікавився такими справами, що їх совєтські співрозмовці дбайливо вимивали. Вони спритно викручувались від відповідей, але водночас зраджували велику зацікавленість тими подробицями з праці редакторів Британської Енциклопедії, які пригадують совєтським редакторам найбільшу їхню журбу: непевність щодо благонадійности надрукованого. Тому совєтські редактори здивувались, коли дізналися, що Британська Енциклопедія постійно передаґовується під оглядом актуальности, і щороку виходить її додатковий том із зміненими та поповненими гаслами. Цього нема в Совєтській Енциклопедії, але це дуже було б наруку совєтським редакторам, щоб можна було робити „коректури" з погляду актуальних потреб режиму. Коли Бентон запитав, як то було з обіжником, в якому запропоновано всім передплатникам Совєтської Енциклопедії вирізати видруковане гасло „Берія" і вставити на те місце нашвидку підготоване гасло „Берінґова протока" — то совєтські редактори поквапно заявили, що це був цілком вийнятковий випадок. Але Бентон навів низку прикладів, як то в другому виданні Совєтської Енциклопедії зовсім зникли цілі статті з першого видання (напр., Академічна свобода, Абсолютні права і т. д.), пригадав, що багато редакторів першого видання Совєтської Енциклопедії розстріляно чи заслано, і що й тепер праця над Енциклопедією — це „найбільш шарпаюча нерви видавнича робота".

Пояснюючи редакційну техніку, совєтські редактори розкрили таємницю, що отримувані для Енциклопедії статті редакція розсилає їх на рецензійну оцінку до 1,160 совєтських інституцій. Вони пояснювали це бажанням авторитетно-фахової перевірки. Бентон же розуміє цю совєтсько-редакційну „солідність" просто як асекурацію власної шкіри: мовляв, якщо потім впаде на голову редакторів грім за „ухил" у поясненні того чи іншого гасла, то для виправдання себе редактори можуть витягнути з архіву адреси 1,160 установ, які не подали ніяких застережень і ухвалили первісну редакцію, або подали свої завваги, які взято під увагу і внесено в текст цього гасла. Цікаво, що мабуть, боючись відповідальности за будь-які завваги, більшість отих установ взагалі не відповідає на обіжники редакції Совєтської Енциклопедії.

„Це найдивніша енциклопедія, відколи винайдено у світі це слово, — пише В. Бентон. — Совєтські видавці, очевидячки, дуже горді нею. Але яка думка читачів? Єдиною загальною довідковою книгою, до якої вони можуть звертатись в пошукуванні правди про світ, є гіґантська пропаґандивна брошура, заснована на совєтській системі. Це — комуністичний трактат на 50 томів. Це — поточна забальсамована догма Маркса - Леніна - Сталіна, пристосована до всіх людських суспільств у минулому, сучасному й майбутньому".

Таку пропаґандивну брошуру під заголовком „Большая Советская Енциклопедія" розсилається у 300-тисячному накладі, і її редактори тішаться, коли бачать, що окремі статті з того твору виходять чужомовними виданнями, наприклад про Німеччину: німецькі бо комуністи мусять знати напам'ять, що саме думає Москва про Західню і Східню Німеччину. Бентон цікавився, чи в дальшому виданні Сов. Енциклопедії тон супроти Америки буде втриманий згідно з лінією холодної війни, чи лінією „духа Женеви". Йому сказали :„Побачите з наступних статтей". Дійсно, як можна вимагати від совєтських пропаґандистів, щоб вони вже тепер знали, що їм накажуть писати за місяць, чи за тиждень?!

Ярослав Курдидик

ДОСТАВУ КОМУНІСТИЧНОЇ ЗБРОЇ АРАБАМ КОНТРОЛЮВАТИМЕ ЗАХІД

Воєнно-політичні коментатори Заходу однозгідні в тому, що одною з найбільших поразок, яких зазнав Совєтський Союз в останньому часі, є Багдадський пакт. Він бо затарасовує одностайним муром — Туреччини, Іраку, Ірану, Пакістану й Англії — давні, можна сказати, віддвічні мрії Москви дістатися до Перської затоки, отого „теплого моря", яке не сходить з думки всім московським царям, білим і червоним. В усіх них було одне й те саме бажання, — закріпити там свої впливи і таким чином забезпечити нарешті свою, як її слушно називають стратеги — „підсерцеву смугу в оборонній системі СССР".

І тому, щоб себе в цьому обширі хоч у дечому стратегічно відтяжити, большевики роблять усе можливе, щоб перетягнути симпатії арабського світу на свою сторону. Достава зброї арабським країнам, підтримка Сирії в її осуджуванні Ізраїлю за напади на неї на терені ОН і протижидівська кампанія, що розпочалася тепер в СССР — це мали б бути не лише куртуазійні жести, але таки солідне підтвердження того, що, мовляв, ось подивіться, яка велика до вас наша прихильність!

Сьогодні є вже підтверджені дані про те, яких впливів уживав СССР для того, щоб створити т. зв. „протибагдадський тріюмвірат", або, як його називають „арабське НАТО" — Єгипет, Сирія і Савд Арабія. Цілі цього тріюмвірату цілком агресивного характеру — за всяку ціну знищити Ізраїль. Досі це була досить складна справа, бо Ізраїль має майже 100-тисячну зразково вишколену й модерно вивіновану армію (75 тисяч дійових військових з'єднань і 25 тисяч парамілітарно-допоміжних), яка своїм постійним мобілізаційним поготівлям відстрашувала неприязних сусідів.

Щоб це до певної міри зрівноважити, в арабському тріюмвіраті створено, на зразок інших воєнних бльоків, спільне воєнне командування. Щоправда, не вдалося покищо перетягнути туди Йорданії з її 20-тисячним Арабським Леґіоном, який фінансують і вдержують англійці. Арабський Леґіон, як кажуть знавці — це військові з'єднання, які своєю вартістю дорівнюють ізраїльській армії. Останніми часами большевики стараються цьому „тріюмвіратові" перекинути максимум зброї, припускаючи, що може зайти така ситуація, при якій достава зброї буде сильно обмежена або взагалі унеможливлена.

Дуже характеристичною є остання заява президента Конґресу Світового Жидівства, д-ра Нагума Ґольдмана про те, що силовий балянс між Ізраїлем і арабськими державами може бути трагічно захитаний. За його твердженням, Чехословаччина доставила Єгиптові турбоджетові бомбовики, які за вісім хвилин можуть долетіти з Каїро до Тель-Авіву і розпочати його нищення. Далі твердить Ґольдман, що Совєти доставили Єгиптові підводні човни, які з успіхом можуть розпочати бльокаду Ізраїлю. Супроти такої загрози Ізраїль стоїть безборонним, і ось тому Ґольдман звертається до ЗДА і Англії, щоб вони, поки ще не запізно, зайняли відповідне до цього становище. Відомо, що головною причиною поїздки Ідена до ЗДА стала нестерпна ситуація, яка витворилася на Близькому Сході і яка може кожної хвилини вибухнути непередбаченим у наслідки воєнним конфліктом.

У зв'язку з тим, що це питання стало одним із найбільш пекучих, можна почути також і зовсім протилежні думки, які всю вартість совєтської економічної допомоги, а в першу чергу доставу зброї арабським країнам ставлять під дуже великий сумнів. Для підтвердження цієї тези воєнні експерти наводять ось такі арґументи: — Якщо большевики навіть і розпочали б більшу доставу, то це мало б дуже обмежений засяг, і вони ніколи не наздоженуть того, що вже зробив Захід, або що він всилі буде зробити кожної хвилини. Для прикладу наводять, що навіть за самою совєтською статистикою СССР продукує такі основні продукти, як сталь, вугілля і нафта, у відношенні до самих тільки ЗДА в пропорції 1 до 3-ох. Большевики зможуть у нормальних мирних обставинах покривати заледве щоденні потреби країни, не згадуючи вже, що все те можна буде у перших днях війни діймаючо здекомпонувати.

Коли б, однак, дійсно розпочалася якась поважна воєнна акція і арабські краї потребували більшої кількости совєтської зброї, то вони змогли б отримати її хіба під умовою, що СССР прорубає коридор через пояс держав — членів Багдадського пакту, на що СССР у такому положенні, як зараз, не наважиться. Доставляти ж зброю морською дорогою не дозволить турецька фльота на Чорному морі, а англійська й американська — на Середземному. Коли б Совєти захотіли розгорнути фронт у тому обширі, то хіба з найбільшою шкодою для себе, бо ж з того боку найближче було б до її основних стратегічних центрів. Тут воєнні експерти враховують два фактори: 1) непевне найближче запілля (Україна й Кавказ) і 2) важливість нафто-промислового обширу, через знищення якого мілітарна потенція СССР впала б зразу на майже 50 відсотків.

Мабуть, уже недалеке майбутнє підтвердить, наскільки вірними є всі прогнози, висловлені з такою самопевністю. Бо — як слушно заявив великий полководець Мольтке, можна говорити з певністю тільки про перших кілька годин воєнних дій, а про решту рішають обставини і вміння їх використати.

ВЗІРЦЕВА ЦЕРКОВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Минулий тиждень позначився цікавими коментарями преси до заяви Американського Інституту Керівництва (Амерікен Інститют оф Меналжмент), що Католицька Церква належить до установ, які ведуть свою адміністрацію, як першоклясна фінансова корпорація, хоч сама Церква належить до установ, які не розраховують на фінансовий успіх („нон профіт орґанізейшенс").

Заяву проголосив президент згаданого Інституту Джексон Мартінделл ще 22 січня у розмові з представниками преси. Дж. Мартінделл ствердив, що адміністрація Католицької Церкви дістала марку 88, хоч до признання взірцевости його Інститут вимагає марки 75. Найвищу марку щодо адміністративної успішности, бо аж 90, дістала від Інституту Стандард Ойл Компані оф Ню Джерзі, відома в усьому світі із свого багатства і зразкового ведення справ.

Ще до першої світової війни інтелектуали, які приїздили з Европи до Америки, мали нагоду чути жартівливий вислів фінансових знавців, що в Америці, мовляв, є три потуги: Стандард Ойл, Католицька Церква і Пенсилвенійський Трест. Дивно звучали такі вислови, а проте аж теперішня заява Мартінделла роз'яснює це признання Церкві.

Для зрозуміння цієї оцінки треба зазначити, що до Американського Інституту Керівництва належать, як члени, 16,000 осіб у З'єдинених Державах і Канаді, між ними 5,000 президентів фінансових підприємств і 1,000 виховників. Завданням Інституту є основна студія підприємств для ствердження „адміністративної практики в цілому світі при допомозі оцінки метод керівництва". Метода перевірки чи радше контролі Церкви була така сама ,яку застосовує Інститут при перевірці 4,000 провідних корпорацій, включаючи й установи, що не розраховують на фінансові користі, отже таких як шпиталі, міські управи, наукові установи і т. п.

Ціллю перевірки адміністрації Церкви, як заявив Мартінделл, був намір ствердити, „яку адміністративну лекцію можна здобути з досвіду при розв'язуванні різнородних проблем і способів впродовж 19 сторіч існування Католицької Церкви". Він додав, що тут іде тільки про церковну адміністрацію, а не про догму. Сам Мартінделл не є католик, — він належить до Єпископальної Протестантської Церкви і не думає зміняти своїх релігійних переконань.

Мартінделл признає, що перевірка адміністрації Католицької Церкви — це „найбільше завдання, яке досі виконав Американський Інститут Керівництва". Інформації для звіту збирали впродовж восьми років сотні фахових працівників Інституту при допомозі сотень церковних представників, що володіють 30-ма світовими мовами. В самому Римі Інститут утримував 200 фахових дослідників, які працювали безупину цілий рік. Вислід цієї праці, переданий до відома католицьких єпископів, в наступному році буде видрукуваний книжкою.

В звіті сказано, що від р. 1948, коли Інститут звернувся до Папи Пія XII з пропозицією перевести студії діяльности Католицької Церкви, ця пропозиція викликала здивування, одначе була радо прийнята і дістала широку підтримку церковних властей.

Ділянки церковної адміністрації, які звернули на себе увагу Інституту, такі: суспільні функції (навчання в церквах, у школах, втримування шпиталів, сиротинців, різнородних захистків, місій і т. п.); організаційна і структуральна сторінка; зріст засобів; аналіза членства в Церкві; програма розвитку; фінансова політика; аналіза завідательства („трості аналізіс"); ефектовність ведення установ; оцінка адміністрації і справність проводу.

Про „суспільні функції" сказано, що „вони майже заперечують розуміння", як можна вести таку працю впродовж 19 сторіч некорисливо і досконало, щоб втримати її на теперішньому рівні.

Найбільше здивування викликає церковний провід, якому Інститут закидає завелику працю, передавану самому Папі, кардиналам і єпископам, без допомоги фахових працівників.

Більшу увагу церковній адміністрації з нагоди появи звіту Мартінделла присвятили „Ню Йорк Таймс" з 23 січня, журнал „Тайм" у виданні з 30 січня, різнородні католицькі дієцезальні видання, між ними відомий „Таблет" з Бруклина, а католицьке пресове бюро з Вашингтону вислало статтю до своїх передплатників. З голосів єпископів помітна заввага филаделфійського архиєпископа Джана Ф. О'Гари. Кожна публікація присвятила більше місце на твердження Інституту про зразкове ведення фінансових справ церковними достойниками всупереч давнішим закидам, начебто така адміністрація була недоладна. Архиєпископ О'Гара вияснює закид Інститут, начебто Церква мала замалі фінансові резерви. Архиєпископ пригадує, що Церква — це установа, втримувана самими вірними, і тому її фінанси залежать від самих вірних, які дають велетенські пожертви на кожночасні потреби Церкви.

У статті „Адміністративна студія Церкви" тижневик „Амеріка" приходить до такого висновку: „Це не злочин для бизнесу вчитися від Церкви, бо чи то недоречність, коли Церква вчиться від бизнесменів?". (С)

БАРВІНОК СТЕЛЕТЬСЯ . . .

Барвінок стелеться в долині . . .
На піддорозі наших літ
Нам сняться очі, ніжні й сині,
Неначе барвінковий цвіт.

Ми маримо і не знаходим,
А вже барвінок одцвіта,
Вже перед нами йдуть походом
Забуті й згадані літа.

Встає забуте і минуле,
І сни, і видива, й дива.
Воно ще марить — серце чуле,
І забува й не забува.

І знов приснився, дивом виник
Напівзабутий ніжний цвіт:
В долині стелеться барвінок
На піддорозі наших літ.

Стелись, барвінку,нижче,нижче,
Хай сяють очі голубі,
Хай серце жайворонком свище
Й на груди падає тобі.

Л. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ

Іван Смолій

ЗРАДА

(Оповідання)

(4)

Грюкнули двері. І тиша. Люба сиділа непорушно, знову заплющивши очі, наче мертва. Юрівський застиг посеред кімнати. Він дивився на Любу, він хотів, щоб заговорила, але даремно чекав. Якась чужість, щось досі небачене було у виразі її обличчя.

— Таке . . . положення, — зідхнув він. — І хто видумав всю цю історію?

— А ти не знаєш? — запитала Люба, все ще не розплющуючи очей.

— Ні.

— І не догадуєшся?

— Ні. А хіба ти знаєш що? І що ти саме хочеш сказати? Це ж чиста напасть. Вона має гарну квартиру. Сама мені колись хвалилася. А тепер нахабно посилають її до нас.

— Або сама йде.

— Ти думаєш так? Чого ж їй самій пхатися в спільну квартиру на невигоди? Але це дійсно було б . . . незручне положення. Прямо дивогляднє. Як же зовсім чужа людина має жити з нами?

— Ну, для тебе вона вже й не така чужа.

— Люба! Що ти говориш?

— Те, що чула. Сама ж розказувала щойно про щастя працювати з молодим педагогом. Не може діждатися наступної днини, щоб побачити його. А він з такою увагою помагає їй . . .

— Пожалій! — зойкнув Юрівський. — Таке положення, а ти повторюєш пусті слова і думаєш Бог-зна-що. Нічим я більше для неї як звичайним завідателем школи. Подумаймо краще, що робити. Тут же вони в спальні. Якби був Курбак зайшов, наскочив на них, подумай, що вийшло б . . . І ще хто підгляне . . .

Юрівський загасив лямпу, послухав хвилину і тихо відчинив двері до спальні.

— Ми чули все, що тут ділялося, — сказав Марко. — Мав я важке положення, але боюся сказати, що й ваше тепер не багато краще. Може й добре, що вони саме тепер зайшли до вас, може це знак, щоб ви не вагалися і використали останню нагоду.

— Марку! Марку! Пожди! — благально озвався Юрівський.

— Ми повинні йти з ними.

— Люба, прошу тебе.

— Ми забрали б усе потрібне вам у дорогу, — прогудів тихо голос провідника. — Я не боюся нічого. Я знаю свої дороги.

Всі затихли на мить. Хтось ніби пройшов здалека попід вікна.

— Це вони! — шепнула Люба.

— Тобі все ввижається, — докірливо мовив Юрівський. — Ви всі охоплені страхом. Тваринний, первісний жах охопив людство. Нічого вже більше, крім страху, немає в людських душах. О, коли б мені хоч одне відважне серце, щоб і моє підхопило його ритм і не билося так сполохано! Не ломіть мене, не ломіть! Я знаю, ви хочете нам добра, але я вибрав свою дорогу. Не збивайте мене з неї. Ідіть самі. Я не суджу нікого. Ідіть і скажіть там усім тим, хто ще на волі, що серцем вони завжди можуть бути з нами. Нехай линуть думками над простори покиненої рідної землі і згадують тих, що остались там. Мучених і переслідуваних, але незломних.

Він замовк знову. Тепер вже не було сумніву, що хтось стежить за ними, шляється довкола хати. Якийсь рух почули всі.

— Може нас окружають, — шепнув провідник. — Відчиніть тихо передні двері. Марку, ви готові?

Все скоїлося в теміні блискавично. Люба слухала тільки одеревіло тихі вигуки, шамотню в передсінку, стукіт, мов би хтось звалився на долівку. А потім вчувся нарешті голос провідника.

— Спокійно! Спокійно! Ти в моїх руках.

— Не дави так! — харчав хтось.

— Попущу, а ти станеш ревіти, кликати допомогу. Але як тільки крикнеш, заколю як кабана. Чуєш ніж на своїй спині?

Марко присвітив на мить ліхтариком. На долівці лежав обезвладнений міліціонер Курбак, над ним схилився провідник.

— Який жах! — ахнув Юрівський. — Чого, чого ви, Хведоре, підслухували під моєю хатою? Що ви хочете робити?

— Не бачите, що він хоче робити? Знищити вас хоче. Але короткі твої порахунки, не довго вже погуляєш.

— Лиш спробуйте що зробити мені, — прохарчав Курбак.

— І що буде?

— Все село спалять, як мені що станеться.

— Такий ти важний.

— Мене сам Єґоров знає.

— Єґоров?

— Він хвалиться знайомством з начальником НКВД, — відповів Марко. — Я знаю Єґорова, я був у нього. Дивний і страшний чоловік.

— Що ж тоді робити? — безрадно запитав Юрівський. — Він наговорить усякого.

— Ми . . . ми заберемо його з собою, — промовив провідник.

— Не робіть цього. Вони заберуть пів села. Ви знаєте жах збірної відповідальности. Тут одна недобра людина, за неї піде стільки добрих. Треба діяти інакше, — прошепотів Юрівський.

— Ти хочеш, щоб ми випустили його на волю? — запитав Марко прямо.

— Але ж він бачив вас тут. Він чув усе. І як же мені по цьому всьому оставатися?

— Очевидно, що по тому всьому ви не можете тут лишатися.

— Ні! — заперечив рішуче Юрівський. — Я не піду, ми не підемо з вами.

— Тоді нема виходу, Павле. Ви розумієте прекрасно. Якщо ви залишаєтеся тут, так, щоб не було слідів, щоб ви могли ще жити, ми мусимо усунути його.

— Який жах! Яке прокляття! — зойкнув Юрівський. — Я не хочу знати нічого. Ідіть собі. Ідіть, як ввійшли в мою хату, так відійдіть. Я не знаю ні про що. Я не винен ні в чому!

— Вмиваєш руки? — повільно прорік Марко. — Думаєш, це можливе в сьогоднішньому світі? Диви, перед тобою неправда. Ти не підіймеш на неї руки, не приборкаєш її. Ти хочеш бути невинний. І ми не піднімемо руки. Ми теж хочемо бути невинні. Пустимо неправду гуляти безкарно. І що з того вийде? А може, може хоче Бог вибрати правицю твою як месника? Щоб перервати ланцюг нещасть, що їх може накоїти ця недобра людина? . . Не бійся, ми не випустимо його. У мене є близькі, у нього теж . . . І однакова нам дорога, ми беремо провину на себе . . . Замкнемо неправді уста.

— Ви не смієте, — забелькотав Курбак. — Ви . . . — його голос затих, перейшов у шамотню, коли йому кнеблювали уста. Його потягли в передсінок.

Війнув вітер, холодний, осінній у розкриті двері.

— Бувайте здорові, пані Любо! — шепнув з порога Марко.

Які довгі хвилини вижидання, темряви . . . Нікого. Врешті вернувся Юрівський. Старанно замкнув двері.

— Який жах! — промовив він. — Вони уб'ють його.

— Як страшно! Вони пішли, — прошепотіла Люба.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Підсумки річної діяльности нового Відділу СУА

В грудні 1954 року засновано 64-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку, який сьогодні нараховує 79 членок. Управа та членство товариства бажають подати до відома українського громадянства про діяльність цього молодого Відділу СУА за його перший рік існування.

Після переборення перших трудноців організаційного, як також фінансового характеру, діяльність нашого товариства розвинулася в першу чергу в напрямі суспільно - харитативної праці і ми можемо похвалитися досить поважними успіхами. Для фонду суспільної опіки зорганізовано за минулий рік коло 500 долярів і цю суму вповні використано для допоміжної акції українським залишенцям в Европі. Наш Відділ має під своєю опікою дитячий садок в Мюнхен - Людвіґсфельді, Німеччина, якому кожного місяця висилали ми 20 дол., а в майбутньому порішено висилати 40 дол. Вислано теж стипендійний фонд в висоті 10 дол. місячно українській студентці з Мюнхену, а періодично висилано допомогу трьом хворим на туберкульозу в Австрії та харчові пачки бідним українським жінкам в Празі, Чехословаччина. Як різдвяний дарунок, вислано 50 дол. українським вченим у Сарселі, Франція.

Діяльність референтур, як імпрезова, культурно - освітня та виховна, виявлялась в зорганізуванні успішних імпрез, як причинились до збільшення фондів організації і тим самим дали можливість допомогти українським емігрантам. Найперше слід згадати про Передріздвяний Базар, на якому можна було купити багато гарних речей, а зокрема чудові на мистецькому рівні зроблені ляльки, над якими працювали всі наші членки. При співучасті Пластприяту уряджено Вечерниці Смотриків, на яких наша молодь могла гарно забавитись та покріпитись в добірному буфеті, який влаштували наші пані. Але найбільше заінтересування викликали курси модерного танку для молоді, під фаховим керуванням п. Задорожної, які вже двічі повторювано, а 29-го січня ц. р. почнуться втретє, бо знаходиться все більше охочих до науки цієї приємної розваги.

Оці найголовніші успіхи нашого молодого Відділу за так короткий час існування дають нам надію на вдержання його та збільшення діяльности в майбутньому.

На Загальних Зборах, що відбулися дня 18-го грудня 1955 року, вибрано нову Управу 64-го Відділу СУА, до якої ввійшли: голова — І. Рожанковська, місто-голова — Х. Восвідка, секретар — Г. Гошовська, реф. сусп. опіки — М. Вовкодав, касирка — Н. Пастушенко, фінансова реф. — М. Конашевич, організаційна реф. — І. Сушків, культ.-освітня реф. — С. Стецура, виховна — М. Вишивана, імпрезова — О. Рак, пресова реф. — Л. Лопатинська, господарча — І. Кашубинська. До Контрольної Комісії ввійшли пп.: М. Карпевич, Л. Раковська й О. Рогожа.

Л. Л.

Гемтремк, Міш.

Відділ УККА в Гемтремку при праці

Вже ввійшло в традицію нашого Відділу УККА влаштовувати щороку в День Подяки якусь імпрезу, призначуючи весь дохід з неї на допомогу залишенцям.

Цьогорічна того роду імпреза була дуже оригінальна і завдяки тому вповні вдатна під оглядом моральним і матеріяльним. Організатори цьогорічної імпрези (пп. Р. Качмар і І. Панчак) подбали про те, щоб усю програму чайного вечора виконували українські діти і молодь, учні різних музичних і танцювальних шкіл, головно учні Українського Музичного Інституту.

Перед громадно зібраними батьками, учителями і громадянством виступили з танцями Квітка Григорчук, Мотря Макар і Маруся Пахолок. Молоденькі танцюристки своєю безпосередністю і цікавим репертуаром тримали авдиторію в повному напруженню на протязі півгодини.

За ними молоді піяністи Галина Богданович, Орися Барнич, Женя Євич, Ірина Винник і Ліда Смаль дали чудовий концерт творів різних композиторів різного часу і жанрів.

Між піяністами найбільше заавансована Ірина Винник, крім індивідуального виступу, виконувала ролю акомпаніяторки своїм товаришам, виконавцям вокальної частини програми.

Двоє акордеоністів, Марія Богданович і Зенко Готра, виказали доволі високу клясу гри на цьому інструменті.

Загальне признання в публіки здобули собі два скрипаки, Богдан Мадич і Ярослав Щеснюк, відогравши при фортепіяновому супроводі п. проф. Ірини Решетилович доволі тяжкі і складні композиції.

Милою несподіванкою був виступ трьох юних співаків-солістів, Ореста Кавки, Ігоря Шалаути і Ростика Смаля.

Програму юних талантів закінчила мельодеклямацією Христя Березовська. Акомпаніювала їй Ірина Винник.

В дальшому ході програми п. Василь Барнич читав Екового Гриця Зозулю, під невмовкаючі оплески цілої авдиторії.

Комітет пань, під проводом п-ні Годів приготовив для всіх гостей і виконавців програми смачну перекуску за часи.

Вечір був вповні вдалий. Доказом цього хай буде факт, що чистий дохід із нього у висоті 300 дол. переслано на допомогу залишенцям.

Петро Кореняк

Віпані, Н. Дж.

Листопадове Свято

Заходами Відділу У.К.К. Віпані, Н. Дж., відбулося дня 30 жовтня 1955 р. Листопадове Свято. Відкрито його відіграннням американського і відспіванням українського гимнів. На програму склались вступне слово Всч. О. Панасюка, головна доповідь відпоручника Централі УКК д-ра В. Комаринського, виступ „Хору Трембіта", під управою мгр. Івана Городиського зі стрілецькими піснями, гра на акордіонах учнів: Богдана і Степана Богославців та Ромка Осадчука (народні пісні) та 6 відповідних деклямацій: „В день Першого Листопада" — п. М. Ничка, „Поклін Героям" — маленька Ліда Челяда, „Молимось до Вас" — Доня Дячук, „Тим, що впали" — Зеновій Дячук, „Спіть, Герої!" — Любомир Панасюк, „Україні" — Степан Богославець. Деклятори від 2-6 це шкільна молодь. Збірка на українських інвалідів дала $33.35

Відспіванням „Не пора" закінчено цю дбайливо підготовану святочну Академію. З причини непогоди а може й других невідомих причин з найближчих сусідів явилися на концерті ледве декілька осіб, і тому, на залі було тільки понад 40 осіб.

Після концерту пп. Параня Візниця, Стефанія Богославець, Марія Галата, Ольга Дячук та Анна Осадчук, з власного почину і на власний кошт, уладили всім виконавцям програми товариську гостину.

Д. Б.

Віпані, 17 січня 1956.

Филаделфія, Па.

Загальні Збори Т-ва Українських Інженерів

11-го грудня 1955 року відбулися в читальні „Самопоміч" Загальні Збори Филаделфійського Відділу Т-ва Українських Інженерів в Америці, при співучасті 25 членів.

Переведена дискусія над звітами, виявила доволі живу діяльність Управи на чолі з Зеноном Дибуляком, а головно його культурно - освітнього сектора, який очолював інж. Михайло Караван.

Хоч більша частина українських інженерів вже влаштована за званням, — заінтересування своїм становим товариством є доволі мале.

Доказом цього була неспівмірно мала фреквенція учасників на Загальних Зборах, низький позем дискусії та трудноці в скомплетуванні складу нової Управи, яку на рік 1955-56 оформлено, як слідує: інж. Володимир Качор — голова, інж. Іван Черник, — містоголова, інж. Е. Филянович і інж. М. Горбовий — секретарі, інж. Лев Кушнір — культ.-освітній реф., інж. Іван Кивелюк — касир.

По Загальних Зборах відбулася товариська зустріч членів з родинами та запрошених гостей в домівці централі „Союзу Українок".

Інженер

Клівленд, Огайо

„Ялинка" Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа"

Ще не затерлися враження по зворушливій інсценізації поеми Богдана Лепкого „Ноктюрн", виведеної на Листопадовому Святі, як ось проф. Олена Дуб, учителька школи Українознавства в Клівленді, запрезентувала публіці чергову імпрезу, а саме „Ялинку", п'єсу на 3 дії, що її учні школи виставили дня 15-го січня в залі Народного Дому.

Дитячі імпрези мають свій окремий чар, незалежно від того, як молоді актори вив'язуються зі своїх роль. Коли ж до цього чару долучиться ще рука досвідченого режисера і навіяна різдвяною романтикою тематика, тоді присутні мають рідку нагоду переживати хвилини правдивих зворушень.

Перша дія перенесла нас під сільську стріху і пригадала всі чари Святвечірніх звичаїв з їхньою тисячолітньою містикою. В другій дії янголи, ведучи танок під звуки колядок, оздобляли ялинку клейнодами, що їх розсипала „Зірка". Врешті, остання дія зворушила публіку невимушеною грою дітей, що з „козою" та „ведмедем" виводили свої забави. Ролі старших осіб грали дуже добре учителька школи п. Єзерська та все уважні до потреб школи пп. Г. Голубець і В. Кухта.

Дитяча вистава різниться від вистав дорослих ще тим, що, крім інших, має завдання виховного характеру, чи то у відношенні до дітей-акторів, чи дітей-глядачів. Під цим оглядом Клівлендська „Ялинка" виконала своє завдання дуже добре, за що і дітям-акторам й п. проф. Дубовій щира подяка і признання.

С. Р-ний

В ТЕМПІ ПАРМИ

40 РОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЧОЇ КАСИ В КЛІВЛЕНДІ

Добрий приклад і „кам'яна доба". — В своїй хаті... — Проблема Парми. — Найтвердший іспит і найвище признання. — Підсумки.

Українська Щаднича Каса в Клівленді, Огайо, була заснована 7 липня 1915. Вже тоді, в час 1-ої світової війни вдумливіші з-поміж нас передбачали, що велика частина української еміграції не вернеться в рідні сторони. В таких обставинах рубом ставали питання практичного життя. Люди потребували щадничої каси, в якій, з одної сторони, могли б скласти свій важко запрацьований гріш, а з другої — дістати позику на купно власного дому.

Хоч 1915-ий рік для старших Читачів не відійшов аж за десяті гори — все ж праісторія Української Щадничої Каси в Клівленді — з нинішнього погляду — нагадує кам'яну добу. Ото ж, був собі в Клівленді громадянин Михайло Лазука, що працював в кравецькій робітні разом з багатьма чехами. А що чехи тоді вже мали свої щадничі каси, ба, — за кредит у такій чеській касі наш Михайло Лазука собі дім купив — то звідси ясна ініціятива згаданого громадянина в напрямку зорганізування такої ж української Каси. Парох греко-кат. церкви св. Петра й Павла, о. Дмитро Добротвор, скликав загальні збори і 75 учасників заснували: "The Ukraina-Ruthenia Building and Loan Association."

Спочатку урядовано в Касі вечорами й то... тільки раз у тиждень, але яка різниця?... Люди потребували кредитів на купно домів — і їх діставали (це були довго-термінові кредити, сплачувані низькими місячними ратами). У 1917 р. Каса відкрила своє бюро у власному будинку, напроти церкви св. Петра й Павла, під ч. 709 College St. Оборот на той час досягав чверть мільйона долярів, в два роки пізніше — вже мільйон!

Тоді виявилося, що приміщення на College St. не відповідає вимогам Каси. У 1925 р. Касу перенесено до новокупленого три-поверхового будинку, на розі вулиць Професор і Вест 10-ої, де Каса працює й досі. В тому самому часі назву Каси перемінено на "The Ukrainian Savings Co."

В рр. 1920-1930 велика частина нашої громади, головно, з першого тут родженого покоління — почала відпливати з „українського Савтсайду" на південне передмістя Клівленду, зване Парма. Це містечко Парма ідеально надавалося для цього: віддалене всього 7 миль від центру Клівленду, а ще ближче від своєї України на Савтсайді, до того ж великий вибір вільних будівельних площ...

Вже тоді Дирекція Каси призадумувалася над потребою відкрити на Пармі філію, що обслугувала б цих наших людей і вдержала б їх і їхні капітали по наш бік. Але хвиля депресії 1930-1940 покищо загальмувала всі ці думи й задуми. Та добробут, що започаткувався вже в другу світову війну, знову зактуалізував справу Парми. Це тим більше, що церква св. Петра й Павла побудувала тут щоденну школу, а в каплиці щонеділі відправлялися Богослужби.

До речі: містечко Парма, на південному передмісті Клівленду, згідно з підрахунками статистики, держить рекорд швидкого росту в цілій Америці. З 4,000 населення в 1925 р. — воно пишається нині цифрою 80,000 людей!... І росте так далі...

27 січня 1937 р. нашу Касу прийнято в члени "Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington D.C.," а крім того в члени "Federal Home Loan Bank." Як уже назви вказують, перша з цих установ — це державна асекурація, що обезпечує ощадності, а друга — центральний резервовий банк для щадничих кас. Треба бути дуже солідною інституцією і пройти „ріджід ріквайрментс" (строгі вимоги) — щоб удостоїтися членства цих державних централь. Наша каса успішно пройшла всі ці пробні вогні й нині фіґурує як одна з найсолідніших інституцій у стейті Огайо.

Після прийняття нашої Каси до "Federal Insurance Corporation," сам Федеральний Скарбовий Уряд вложив до нашої Каси — $100,000.

Перші кроки для заложення філії на Пармі зробила дирекція у 1945 р., але треба було аж 9 літ, щоб стейтова надзірна влада наші пляни одобрила. А що за той час дуже зросло і населення Парми і українська колонія цього міста — то й не диво, що Дирекція вирішила перенести сюди своє головне бюро, залишаючи дотеперішню станицю на розі вулиць Професор і Вест 10-ої, як філію. У зв'язку з цим треба було поробити зміни і в назві. Тому, що наша Каса на Пармі обслуговатиме багато американців та інші різнонаціональні групи, Річні Збори уділовців у 1955 р. рішили змінити назву корпорації на "The Parma Saving Co." Стара станиця на „Савт Сайді" буде й далі урядово ведена як "The Ukrainian Branch of the Parma Savings Co." Будинок для головного бюра, на Пармі, росте вгору й буде відкритий перед 1. липня ц.р.

Яких здобутків досягла наша установа для загального українського добра?

Насамперед, сама назва "The Ukrainian Saving Co." сорок років протиґувала добре українське ім'я в місцевому (й позамісцевому) американському фінансовому світі.

Коло 4,000 українських родин набуло на власність доми завдяки кредитам у нашій Касі. А що ті доми загіпотековані в повітовому суді — то, знову ж, тисячі американських адвокатів, суддів, асекураційних установ і т.п. зазнайомлювалися з нашим національним ім'ям (не гірше, як десь у Метрополітальній окрузі).

Українська Щаднича Каса дала й дає тисячі долярів на різні українські цілі. (У 1918 р., коли Каса сама ще була „в пеленках", дала 1,000 долярів на Українську Народну Республіку).

Каса обслужила дотепер понад 16 тисяч депозиторів (вкладчиків), що завжди діставали в нас дещо вищий процент від капіталу, як в інших установах.

Каса дає постійну працю 12 українським особам та частинну іншим дванадцятьом (директорам, таксаторам то-що).

Понад 300 уділовців, тобто перших основників, дістають добрі дивіденди від своїх уділів. Дорібок Каси за 40-літнє існування і вложений т. зв. резервовий фонд доходить до пів мільйона долярів.

Довершили цього всього кооперація і єдність. Це доказ, що — навіть всупереч перепонам від своїх і чужих — солідарністю, доброю обслугою і впертою працею можна багато зробити для нашої загальної справи.

Українська Щаднича Каса в Клівленді, що зі своїми $8,000,-000 майна, являє собою першу такого роду українську фінансову установу в Америці належить до найкращих і найсильніших наших фортець в ЗДА, здвигнених на здорових економічних фундаментах.

Наш фінансовий звіт знайдете теж у „Свободі". Просимо його перестудіювати.

Іван Тарнавський,
секретар

(Пл. огол.).

ДО СТАТТІ: ПАН-ОТЕЦЬ ІВАН ГОРБАЦЕВИЧ — ПРИЯТЕЛЬ АДАМА МІЦКЕВИЧА

В статті д-ра Григора Лужницького під такою назвою, надрукованій у „Свободі" з 1 лютого ц. р., просимо виправити такі друкарські огріхи: В примітці 6-ій замість „досвятчил теґо цар і руска зброя" має бути „досвядчил теґо цар і руска зґрая". У сьому стовпчику тексту цієї ж статті згори надруковано: (о. Горбацевич) „латинським священиком, тобто поляком він міг бути", треба читати: „латинським священиком, тобто поляком він не міг бути". Примітка восьма має звучати: там же, стор. 47, 49.

● **В Ню Йорку** число малолітніх злочинців в минулому році збільшилося на 5 відсотків. В попередніх роках воно зростало значно більше. Але число злочинців між дівчатами зросло в минулому році аж на 20 відсотків в порівнянні з 1954 роком. В 1955 році число малолітніх злочинців становило 8,165, а в 1954 році — 7,734.

З наших буднів

„ВСЯКІ ДИВА ХОДЯТЬ ПО МОРЯХ"

„Збетували" нас наші західні сусіди і на те, здається, нема ради.

Ще донедавна могли ми з ними конкурувати хоч у деяких ділянках, наприклад, хто на еміґрації має більше урядів, чий баль краще вдався, чия королева краси була гарніша, чия ковбаса смачніша і т. д.

Та, ось на початку цього 1956 року поляки вдарили нас таким козирем, що ми, раді, чи не раді, мусимо сказати „пас!" З моментом, коли вони спустили на воду свій корабель „Вольна Польска", колесо історії обернулося в нашу некористь. Це факт. Тут ми їх не переплюнемо.

Кожний, хто слухає „Двох Едвардів", або читає національну пресу („Нови Сьвят") знає дуже добре, з якою помпою відбулися хрестини тієї потужної морської одиниці, яка відтепер возитиме вуголь, селедці та інші корисні продукти. В промовах достойних бесідників бриніли, однак, нотки жалю, невдоволення. Мовляв, олрайт, польський корабель вже маємо, але ще б нам придалося польське море...

Може їхні конґресмени постараються, що Америка зирентує їм якусь водицю, тепер, перед виборами, все можливе.

Сказати правду — в нас, на еміґрації, тяга до моря трохи занедбана. Ще над морем, на пісочку, наш брат полежати любить, але далекі рейди, про які мріяв Яновський, чомусь його не манять. Хор „Думка" пробує рятувати ситуацію прогулянками по ріці Гудсоні, на жаль, з щораз меншим успіхом.

Маю враження, що нашого брата більше тягне вгору, в піднебесні простори. Ось вичитав я в „Ювілейному Альманаху", який недавно вийшов у Ню Йорку, що вже в 30-тих роках Організація „Чорноморська Січ" мала в Шикаґо свою летунську школу і три вишкільні літаки: „Україна", „Київ" і „Львів". Живі ще досьогодні очевидці розповідають, що ці літаки справді літали, хоч не дуже високо і не дуже довго. Із суперсонічними джетами, звичайна річ, рівняти їх не можна.

Де вони сьогодні, ці багатомовні свідки злітання українського духа слідом мітичного Ікаря в голубу далечінь, до сонця золотого! Хоч би зберігся один хвіст з котрого апарату, з таким милим нашому серцю, іменням! А може й зберігається у Національному Музею пана Каленика - Лисюка в Каліфорнії... Не був, не бачив, не знаю.

Ікер.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНГС

Спорт

ЗІ ЗМАГАНЬ В АРМОРІ ГОЛЛ

„Крила" — „Арсенал" 1:0 (0:0)

Шикаго 15 січня 1956 р. — В другій неділі змагань сімкового турніру в першій дивізії не зареєстровано жадних більших несподіванок. Правда, „Вісла," яка в минулому році крім двох ремісів не виграла ні одних змагань, вже є в посіданні чотирьох точок, не програвши ще ні разу.

„Крила" під час зустрічі з „Арсеналом" випрацювали для себе перші два пункти. Все таки змагання не проходили під знаком особливої переваги „Крил" над слабшим противником. Форма „Крил" не поправилася на багато від попередніх змагань. Та сама нездисциплінованість та непов'язані акції переслідували сімку протягом цілих 20 хвилин. Лише в останніх хвилинах оборонець Богдан Ваничицький стріляє посереднього вільного, при чому м'яч, відбиваючися від змагунів та воротаря, влітає в... сітку. Здобутими точками „Крила" поправили свою позицію в табелі. Змагання з „Реме" на другу неділю дають „Крилам" добру шансу підвищити своє конто.

В. К.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — 316 Відділ Укр. Нар. Дім, повідомляє своїх членів, що чергові місячні збори Т-ва відбудуться в четвер, 9-го лютого, о год. 8-ій веч. Є важні справи, тому чисельна присутність членів конечно побажана. Ново-вибраний уряд на 1956 рік є: І. Куций, гол.; В. Батрак, заст.; В. Гаврилюк, рек. секр.; І. Санагурський заст.; Дж. Турянський, фін. секр.; С. Миколайко, заст.; А. Папа, кас.; В. Росоловський, заст.; В. Іванців, М. Кучмій, С. Андрус, контрольори; М. Магометь, І. Романів, С. Гереґа, Мих. Лучишин, В. Гнатків, директори; Н. Дорофей, С. Пришляк, І. Часнак, опікуни хорих; І. Олексин, бібліотекар; В. Гой, заст. Рівночасно повідомляємо членів, що згідно з новим устійненим розділом чинностей фін. секретар збирає також всі членські вкладки та веде книговодство, що зв'язане з членськими вкладками, рек. секр. приймає зголошення хорих членів, занимається похороном померших членів, повідомляє про збори і всі імпрези а також вписує нових членів до Т-ва. — Уряд УНДому.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Відділ 438 повідомляє членів, що річні збори відбулися 15-го січня і вибрано таку управу: П. Савчук, предс.; Ч. Борота, заст. С. Терлецький, кас.; С. Терлецький мол., секр.; П. Бобора та і В. Франт, контрольори.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні загальні збори Т-ва „Свобода" Відд. УНСоюзу ч. 194, відбудуться в суботу, 4-го лютого, о год. 4-ій пополудні в Українському Народному Домі при 142 Друга евеню в Ню Йорку. Участь усіх членів обов'язкова — Управа Відділу.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.